

Assetjament

Com podem promoure el benestar i evitar el "bullying"?

Tots hem sentit a dir algun cop que els infants són cruels. Però de vegades, hi ha situacions violentes que van més enllà i no són fàcils d'abordar. En quins casos podem dir que hi ha assetjament o *bullying*? A partir de quina edat els infants són capaços d'ordir una estratègia d'assetjament, factor clau per parlar de *bullying*? Des de l'Associació SEER, especialistes en educació emocional, ens responen aquestes preguntes i ens proposen vies d'actuació com a monitors i educadors per abordar els casos d'assetjament en entorns d'educació en el lleure. En un seguit d'articles, ens parlen de com promoure el benestar per prevenir que s'arribi a situacions d'assetjament, com evitar etiquetar els agents que intervenen en aquests casos i, en definitiva, algunes claus per tractar el tema en positiu i en benefici del benestar del grup. Finalment, us proposem un conjunt de recursos que de segur que us poden ajudar per aprofundir en aquest tema i evitar –o resoldre, si es dóna el cas– els casos d'assetjament en els centres de lleure.

centre d'interès

estris

centre d'interès

"Bullying"

Què és i a qui afecta?

ORIOL JULIÀ AGUARÓN
Formador en educació emocional
President Associació SEER

Definició "Bullying"

Persecució moral i/o física, sempre psicològica, que neix en entorns educatius on un o més infants o joves exerceixen abús de poder sobre un/a altre/a.

Associació SEER

L'assetjament no és només una problemàtica que afecta qui agredeix i qui és agredit. Afecta tot el seu entorn i obstaculitza el funcionament normal del cau o l'esplai, les activitats de lleure i les relacions del grup. També afecta

l'agent educatiu, que pot experimentar una manca de confiança en les seves capacitats educatives, desànim, por, indiferència o depressió, entre d'altres. Això pot crear un cercle viciós, on aquests no es troben preparats ni motivats a ajudar a infants i joves, les víctimes se senten desprotegides, els agressors validats i els espectadors aliens a la situació.

És necessari implicar tots els agents educatius?

Cal una resposta ràpida, comuna i consensuada que doni eines a l'educador/a, no només per tenir una resposta contundent després dels episodis, sinó per reforçar una política de prevenció basada en la comprensió de les autèntiques problemàtiques en infància i adoles-

cència que es veuen reflectides en la violència. La resposta al *bullying* recau en tota la comunitat educativa començant pels propis infants i adolescents i acabant per les institucions.

No podem deixar-nos portar per aquestes tendències, que provoquen que uns infants esdevinguin agressors/es, i uns altres víctimes, mentre la resta no fa res per evitar-ho. Les conseqüències psicològiques per tots els que hi intervenen són molt greus. Nosaltres eduquem infants i joves que han de canviar el món, nosaltres som proactius cap una societat millor que la que permet el *bullying*. Superem el *bullying* i fem-ho ja!!!

La resposta al "bullying" recau en tota la comunitat educativa començant pels propis infants i adolescents i acabant per les institucions

L'agressor/a...

Si no hi ha agressor no hi ha bullying

Un infant que entra en rol d'agressor/a està demanant la nostra ajuda, s'està equivocant, més o menys conscientment. Està trobant el camí fàcil, la pindola que durant un moment el fa sentir-se bé. Una pujada d'adrenalina, un tast de poder que omple durant uns moments un buit. Aquesta manca pot ser afectiva, d'autoestima, de realització personal... Altres causants poden ser el dolor, la frustració, la impulsivitat o la poca tolerància a la frustració i a l'estrès.

Algú que fa mal a un altra persona per sentir-se bé, és que no se sent bé.

Alguns agressors/es han estat primer víctimes. En algun moment entren en contacte amb la violència, potser a la família, per la relació amb els mestres o algun altre nen, o simplement troben "el recurs de la violència" en la cerca de sensacions. Pretén exercir un poder que l'alimenta, no només en relació amb la víctima sinó també amb gran part dels seus companys/es, i l'adult. L'agressor/a convergeix en hàbit el fet de maltractar. Per desconexament d'altres models d'interacció i manca d'empatia manté la seva actitud. Si no s'hi posa remei, aquesta violència es reproduirà en altres contextos.

La víctima...

Es troba en situació de patiment o perjudici per por i/o pànic al seu assetjador/a degut a les accions continuades que aquest/a duu a terme.

La víctima NO és dèbil, li manca desenvolupar habilitats per a sobreposar-se davant el maltractament. I a qui no?

En moltes ocasions la persona que agafa el rol de víctima no compleix amb molts dels tòpics individuals que s'atribueixen a un perfil, si no que simplement destaca a ulls de l'agressor/a. En ocasions tendim a justificar les agressions que rep una persona pels seus comportaments, hàbits o cultura. Res justifica la violència, no caiguem en aquesta trampa. Allà on hi ha un lladre qualsevol pot ser robat. Allà on hi ha un infant o jove agafant el rol d'agressor/a, qualsevol pot ser víctima. Sí, és cert que hi ha infants o joves en situacions més vulnerables; i sí, podem entrenar les habilitats i preparar per la resposta.

L'espectador/a...

Són la resta de companys/es que contemplen les escenes d'agressió i que poden callar o no. Ja sigui perquè els hi sembla bé, perquè tenen por d'estar ells/es en el punt de mira, o bé perquè els hi manquen habilitats socials per evitar-ho, i no són conscients de fins a quin punt pot arribar l'escalada de violència. També ho serà el monitoratge, personal de centre, familiars i altres persones que puguin interaccionar en el maltractament.

Un factor de protecció davant l'assetjament és un grup conscienciat i actiu, que no permet la marginació i la discriminació, ni altres tipus de violència.

La paraula "espectador" ve del terme llatí "spectare" que significa mirar amb distància, amb morbositat. "Re-espectare" significa tornar a mirar, mirar de forma diferent. Curiosament de "respectare" en deriva el concepte "respectar". Per tant podem convidar als nois i noies que acompanyem a que abordin qualsevol dificultat que sorgeixi al grup des d'una actitud "respectadora", i no com a simples espectadors que no respecten la situació, ni el grup ni els companys.

Els monitors i resta de l'entorn, no només els companys de grup, també podem ser espectadors o "respectadors", amb l'afegit de la nostra responsabilitat i que sempre suposem un model.

Té edat el "bullying"?

Hi ha violències que per la seva repercussió mediàtica o pel seu volum d'aparició a la societat, tenen nom propi. El *bullying* és una d'elles.

Si ens fixem en la violència reiterada (maltractament), la presència dels diferents agents implicats, l'origen a l'entorn educatiu i la presència clara de dolor sostingut en el temps, seria fàcil poder dir que pot haver *bullying* a qualsevol edat. El cas és que, per poder dir que hi ha aquest tipus d'assetjament entenem que hi ha d'haver també, per part de qui agredeix i de forma mínimament conscient, una estratègia. I això fa més difícil el consens.

Aquesta capacitat d'estratègia es situa a partir dels 7-8 anys, però podem trobar exemples socials que afirmen haver situat l'inici fins i tot abans. Segons Gemma Alsina, psicòloga i tècnica docent de la Direcció General d'Educació Infantil i Primària del Departament d'Ensenyament, el moment àlgid de l'agressivitat és als 3 o 4 anys (programa ofici d'educar). Per part nostra, com Associació SEER, se'ns han explicat casos a educació infantil d'actituds que compleixen plenament amb les característiques del *bullying*, sobretot pel que fa la marginació o la violència física continuada. Aquests exemples ens fan situar com a possible l'aparició del maltractament fins i tot en etapes primerenques.

Nens/es tan petits/es, és possible que simplement hagin conegut formes abusives de relacionar-se de models propers? O simplement que satisfacin mancances amb les sensacions produïdes després d'una agressió?

El que segur que tenim clar és que:

1. Algunes estadístiques dels últims anys reflecteixen que 3r i 4t de primària és l'etapa on hi ha més *bullying*.
2. Hauriem de treballar abans dels 8 anys per tal que no s'agafin estratègies insanes, desenvolupant habilitats socioemocionals construïdes des de la pròpia autoestima.
3. Hi ha moments crucials on hem d'estar especialment oberts a intervenir:
 - 10-11 anys » Augment de la importància en la socialització conscient i lliure de l'infant.
 - 12-13 anys » Canvi de centre o rutina suposant possibles canvis de rols, noves amistats, inici de la cerca conscient de la personalitat.
4. Totes les violències, amb o sense nom propi, són i han de ser sensibles a la nostra intervenció, des de la mirada de l'educador/a podem ajudar i fer molt!

Prevenció de riscos o promoció del benestar?

RAMIRO A. ORTEGÓN DELGADILLO
Responsable projectes educació emocional
Associació SEER

La literatura sobre l'assetjament escolar està plena de descripcions de factors de risc i vulnerabilitat, moltes d'elles a vegades perillosament properes a la realitat visible. Gràcies a aquestes descripcions podem generar perfils precisos i fins i tot apropar-nos amb detall a la silueta del maltractament dins l'entorn

educatiu. Aquest fet, positiu des de la mirada estadística, és fruit de més de 30 anys d'investigació de la violència escolar a Europa. Aquesta investigació vol donar nom a variables que es puguin traduir en el paper, característiques que fatalment, en cas d'interpretar-les de forma aïllada, poden arribar a esdevenir una justificació de la violència.

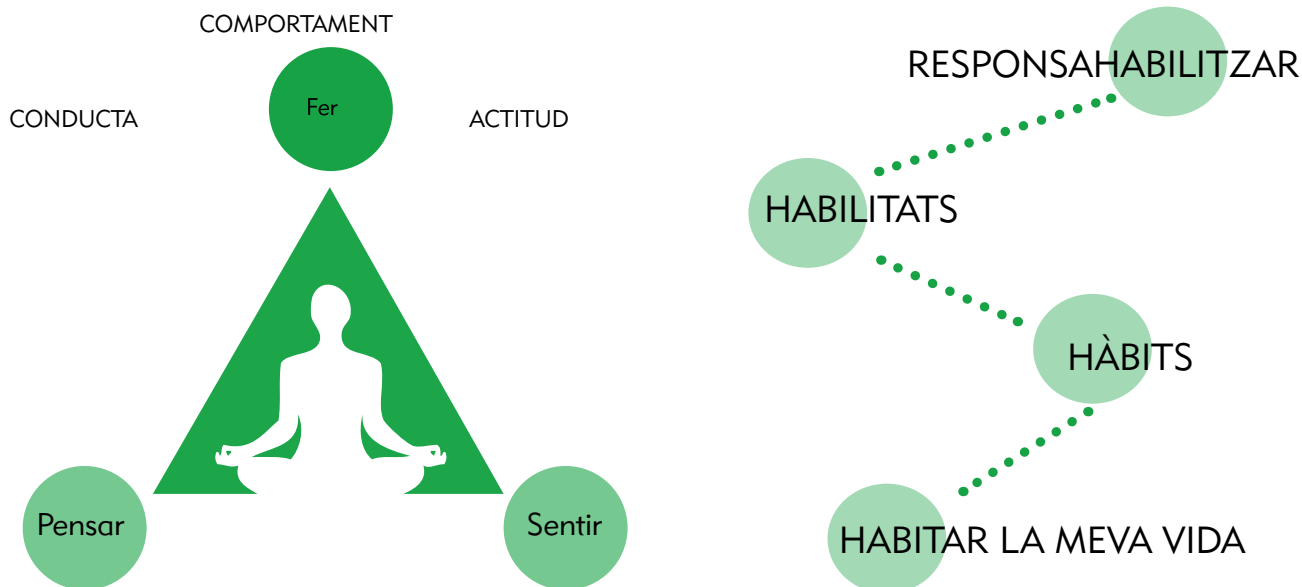
La mirada pedagògica centrada en el factor problema pretén aconseguir la protecció i prevenció, donant força a la reducció de riscos i observant el conflicte per tal d'influir en ell i eliminar-lo. D'altres paradigmes són més amples; dins el món de l'educació (formal i no formal), la psicologia, la salut i altres disciplines directament relacionades amb el treball cap a la no violència, trobem mirades no centrades només en el problema, sinó centrades en les solucions.

Ja fa molts anys que des del món de les humanitats i les ciències se'ns regala la possibilitat de caminar cap a models més positius i saludables. Existeixen perspectives anomenades salutogèniques (generar salut) que ens apropen a un model de salut positiva i des d'aquí partim de les possibilitats per contemplar les fortaleces en el procés de desenvolupament de benestar. En comptes d'enfocar la mirada en el factor de risc, donem energia a potenciar els nostres actius.

En qüestió d'assetjament, podem decidir enfocar el nostre treball com a educadors i educadores en prevenir la violència i disminuir els factors de risc, o podem optar per promoure i activar el benestar, desenvolupant des d'aquesta mirada factors relacionals, motivacionals, de voluntat i protectors. La mirada de salut i educació positiva ens permet una amplitud que no sempre aporta la mirada enfocada únicament en el problema.

Descrivint un perfil correm
el risc de caure en la
revictimització o justificació
de l'agressió, pel sol fet
d'encaixar dins d'aquestes
característiques

Des de la visió positiva, creiem que l'educació emocional és un actiu davant l'assetjament escolar, ens permet poder treballar pel creixement personal de cada agent implicat/da cap a la responsabilització del seu propi procés. Desenvolupant habilitats podem generar hàbits més saludables que ens permetin habitar, viure la nostra vida diferent, millor. Al cap i a la fi, entenem que el treball davant l'assetjament no ha de tenir més objectius que el benestar real de totes les persones implicades. La nostra funció és ajudar a trobar coherència entre el sentir, el pensar i el fer, des de i cap a aquest benestar.

Entendrem per educació emocional aquella educació que permet el desenvolupament d'habilitats socioemocionals que, amb motiu de generar benestar intern i extern, activen la nostra intel·ligència com a éssers humans integrals que vivim en comunitat. És ideal, doncs, potenciar les característiques individuals i de grup perquè ajudin al creixement cap a una personalitat saludable. En educació, generar aquest clima presenta efectes psicològics positius en el benestar de la persona i la comunitat, fet que influeix directament en l'aprenentatge i la convivència dins els entorns educatius formals i de lleure.

Volem apropar-nos a la gestió integral de l'assetjament, des de la resposta que podem donar com a entitats i equips, fins a la gestió més interna de cada persona. La gestió emocional és la capacitat per a transformar i transcendir positivament les situacions emocionals que poden generar un desequilibri intern i del conjunt de persones que conformen un grup o sistema (classe, grup, equip, etc.).

Optem, ja que és una qüestió d'opcions, per un enfocament positiu davant del *bullying* a tots els nivells. Creiem possible poder treballar en prevenció, detecció, intervenció i reparació des d'aquesta perspectiva generadora de salut.

- **Factors relacionals:** Generar lligams propers a través del treball en valors i creences, empatia i suport positiu.
- **Factors motivacionals:** Treballar cap a als nostres objectius vitals a fi d'augmentar la motivació i participació.
- **Factors de voluntat:** Desenvolupament de la pròpia resiliència, la presa de decisions conscients i lliures, autodeterminació i compromís amb la dignitat pròpia i de l'altre, l'apoderament del nostre potencial.
- **Factors protectors:** Protecció davant d'amenaçes a través del desenvolupament de la nostra personalitat, on influeix directament la nostra escala de valors, l'autoestima, la nostra gestió emocional, etc. També a través de contextos o situacions que permetin aquesta protecció.

La traducció en el dia a dia del treball amb els nostres infants i joves és simple dins la complexitat. Connectar amb el nostre benestar és més senzill quan les nostres emocions, els nostres pensaments i les nostres accions, treballen pel mateix objectiu: la nostra qualitat de vida. En canvi, quan es produeix una situació d'assetjament escolar, si el que està succeint és violència, aquest malestar ens allunya de la nostra felicitat. Si a més a més existeixen creences que sostenen la violència i emocions no resoltes, trobar aquest espai de coherència i equilibri és molt més difícil.

Prevenir, detectar, intervenir i reparar des de la mirada del benestar implica un gran treball

Un actiu és qualsevol recurs, personal, social o institucional, que ens ajuda a sostenir i potenciar el nostre benestar

► Trencar creences com:

- El "Xivato"
- La diferència (i defectes) és dolenta.
- La violència és NORMAL
- L'agressivitat no ens afecta.
- La víctima és dèbil.
- L'agressor/a es guanya el respecte.
- Jo no puc fer res.

► Gestionar el dolor:

// Ràbia // Impotència // Solitud // Tristesa // Odi // Por // Frustració // Decepció // Nervis // Vergonya // Estrès // Pena // Culpa // Iseguretat // Desesperança // Indignació

per part de les persones que apliquin aquests protocols. El no judici, una bona gestió, i la mirada amb amplitud per poder acollir totes les parts sense criminalitzar, victimitzar, culpabilitzar o banalitzar el que tenim entre mans, és clau en la resolució positiva davant de la violència en general i, clar, també davant l'assetjament escolar.

Què puc fer com a monitor/a de lleure?

CARLES PORRINI I CUBELLS
Formador Associació SEER i docent de cursos de lleure

Foto: Fotolia

El *bullying* és un fenomen social que afecta tota la comunitat educativa més enllà del context escolar. Les conseqüències per la persona en rol d'agressor/a, i en situació de víctima, així com pel grup, poden resultar greus i significatives a curt, mig i llarg termini. Per aquest motiu és recomanable que tots els agents educatius ens impliquem des del nostre lloc en la prevenció, detecció i intervenció de casos d'assetjament.

1. PREVENCIÓ

El treball continu i transversal de la dimensió emocional, social i transcendent de la persona afavoreix la prevenció de casos

d'assetjament. Quan es desenvolupen competències emocionals i habilitats socials es fomenta un benestar personal i grupal que està directament relacionat en la prevenció del *bullying*.

Quines accions concretes podem desenvolupar des de les entitats de lleure?

- Generar espais d'expressió de les emocions.
- Crear un clima de grup càlid i acollidor on els infants es sentin còmodes i inclosos en el grup. Tothom té dret a tenir un lloc en el grup que el faci sentir bé.
- Cultivar el valor del respecte a la diversitat. La persona davant de tot.
- Vetllar pels pilars de la comunicació: assertivitat, empatia i escolta activa.
- Dissenyar activitats de sensibilització sobre el *bullying*.

2. DETECCIÓ

En les activitats d'educació en el lleure el paper del grup es configura com un component central. Els monitors/es de lleure podem centrar l'atenció en el tipus de relacions que es produeixen en el grup i en la comunitat per

així poder identificar el clima que predomina (d'agressivitat, d'apatia o de companyonia) i en conseqüència detectar si hi ha un possible cas d'assetjament. Estiguem molt atents als canvis en la dinàmica del grup.

En què ens hem de fixar?

Agressor/a:

- Té conductes violentes cap a una persona en concret?
- S'enfada amb facilitat?
- L'agressió és la forma de relacionar-se amb algun company/a?

Víctima:

- Expressa malestar? Insomni, malsons, ansietat, pànic, depressió, tristesa, aïllament, por, inseguretat...
- Sent aquest dolor de forma continuada per alguna causa relacionada amb el grup?

Grup – espectadors/es:

- Hi ha relacions de desigualtat entre els infants o joves?
- Predomina un clima de grup de tensió o d'apatia entre els companys/es?

En les activitats d'educació en el lleure el paper del grup es configura com un component central en casos d'assetjament

Foto: Fotolia

3. INTERVENCIÓ

La detecció d'un cas de *bullying* requereix analitzar la situació per tal de definir les particularitats de cada situació. Per concretar les accions a desenvolupar és important emmarcar i analitzar cada cas: qui és la persona que té el rol d'agressor/a? I el rol de víctima? Quin tipus d'agressions es duen a terme? Des de quan? Amb quina freqüència? Quin paper juga el grup?...

Amb tota la informació anterior ja es poden concretar les intervencions educatives a realitzar per tal d'actuar a favor de restaurar el benestar en totes les persones que formen el grup i l'entitat. En línies generals, els monitors/es de lleure davant la violència hem de:

Aturar // activar // implicar

- Aturar qualsevol conducta de violència. Donem una resposta ferma i proporcionada de tolerància zero amb la violència.
- Activar els diferents agents implicats en el cas. Treballem conceptes claus de l'educació emocional:

Agressor/a:

Aturem agressions, desenvolupem habilitats personals i socials i ens mostrem disponibles per acompanyar en el procés de restauració del benestar.

- Què sents quan agredeixes?
- Com es deu sentir el teu company/a quan li fas...?
- Et passa alguna cosa que t'amoïna?
- Això que fas és el que realment vols aportar al grup? Tu no ets així. Tens moltes coses bones que aportes.
- Ningú que és feliç fa mal als altres... Et podem ajudar?

Víctima:

Desenvolupem habilitats personals i socials per tal de donar resposta a les agressions i treballar l'autoestima.

- Res és culpa teva.

- Tothom es mereix ser feliç. Farem el possible perquè ho siguin.
- La persona que agredeix cerca 3 reaccions: por, vergonya o ira. Dóna una altra resposta: "I què!, sóc així! I m'agrada!". "El que dius saps que no és cert. No m'afecta allò que no és cert."

Grup – Espectadors/es:

Treballem elements del grup que mobilitzin els espectadors/es en contra de les agressions i a favor del benestar.

- Realitzem activitats encaminades a desenvolupar la consciència, la implicació, el clima de grup, la comunicació, la cooperació, la responsabilitat individual, la personalitat i la gestió de conflictes.
- Implicar els diferents agents educatius.
- En la mesura de les nostres possibilitats informem de la situació detectada i de les intervencions realitzades a les famílies i als centres educatius dels infants.
- Aquest traspàs és important fer-lo des d'un enfocament no culpabilitzador i amb la mirada posada en la restauració del benestar de tots els agents implicats.
- El treball en xarxa de tots els agents educatius afavoreix una línia d'actuació compartida i per tant els efectes de les intervencions realitzades.

Les diferents intervencions dels actius individuals (agressor/a – víctima), socials (espectadors/es) i institucionals (entitat, família, escola, associacions...) configuren una resposta educativa global que s'encamina cap a disminuir el nivell d'agressions fins a la restauració total del benestar. Tota acció suma. Des del lleure també podem treballar els casos d'assetjament!

Etiquetes

"Clar, és que li fan assetjament perquè pobret és una mica tímid, perquè està grassa, és que és diferent, com és tan amanerat, però clar és que fa o diu cada cosa...."

Aquestes frases les hem sentides de responsables de grups on es produïa un assetjament. Atents! Perquè segons la nostra forma de parlar i identificar el problema, així actuarem.

- ✓ En primer lloc res justifica la violència, i menys per tenir unes característiques concretes o pel propi desenvolupament de la identitat sexual, ètnica, cultural...
- ✓ Quan etiquetem el *bullying* segons l'excusa per l'agressió, com per exemple homòfob o racista, inevitablement situem el focus a la tipologia de la víctima i caminem per una línia molt fina amb la justificació.
- ✓ Si l'etiqueta racista ens marca la línia d'actuació, d'acord; però estem segurs que el mateix agressor/a no assetjaria fent servir altres excuses?
- ✓ Posem el focus en l'infant o jove que ha agafat el rol d'agressor. Per què ho fa? Realment tenen a veure les característiques de la víctima?

De totes formes, treballarem perquè aquest no vulgui buscar cap motiu i trenqui les creences que ara el porten a comportaments inadequats. I potenciarem que identifiqui el benestar en altres accions que el beneficiïn a ell i al seu entorn.

Trencar etiquetes també ens ajuda en la intervenció amb infants i joves. La no identificació amb els rols que han agafat o que els hi han vingut donats per la situació fa que puguem separar el comportament o els fets de la persona en si.

Deixar de ser "l'agressor", deixar de ser "la víctima", i deixar de ser "un espectador".

- ✓ No és el mateix "ser víctima de..." , "haver estat víctima", o "estar sent víctima", que "ser una víctima".

De la mateixa manera, cal no caure en l'estigmatització cap a l'agressor/a, i entendre que també té necessitats i potencialitats més enllà del seu comportament actual.

- ✓ Com a punt de partida per afrontar l'assetjament hem de fer servir un vocabulari que expressi que "l'infant està en posició de...", "actua de tal forma", "està en rol de..."

Recursos web

Jove.cat: Prevenció del maltractament infantil

Generalitat de Catalunya

La Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya compta amb un apartat web sobre prevenció del maltractament infantil amb una gran quantitat d'informació i recursos sobre abusos sexuals, violència entre joves, *ciberbullying* i el "no t'ho callis!" (com comunicar els maltractaments). D'entre aquests materials, en destaquem 2 que vinculen directament assetjament i lleure: una infografia i un protocol.

Infografia: l'assetjament entre iguals en activitats de lleure

Associació SEER i Generalitat de Catalunya

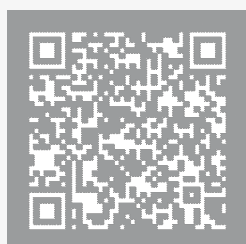
Aquest document exposa de manera gràfica diversos consells adreçats a infants i joves per a la prevenció del *bullying* en les activitats de lleure, especialment quan es dona entre iguals. El document posa èmfasi en el poder de l'infant en rol de víctima, perquè perdi la por i comuniqui què li està passant. També dona consells a qui ho està observant i fins i tot a l'infant en rol d'agressor. És un document interessant que es pot penjar als centres perquè tothom el tingui present.

Protocol davant l'assetjament per a monitors/es i caps

Associació SEER i Generalitat de Catalunya

Aquest protocol, presentat també com una infografia, estableix els passos i procediments a seguir per tal de prevenir el *bullying* en les activitats de lleure i com actuar si s'arriba a donar el cas. En primer lloc defineix què entenem per *bullying*, després desenvolupa el protocol a partir de tres passos (detecció, actuació i protocol) i finalment explica amb qui pots contactar si necessites assessorament o suport sobre el tema.

Material de suport per a la prevenció de l'assetjament escolar

Associació SEER

Aquesta publicació, disponible al web en format PDF, és un recull de propostes pedagògiques i material de suport per a la promoció del benestar com a pas fonamental per a la prevenció, intervenció i actuació davant l'assetjament escolar. Aporta en primer lloc un marc conceptual sobre el tema, aprofundeix després amb els 3 principals rols que participen en un cas d'assetjament (espectador/a, víctima, agressor/a), estableix pautes per a la prevenció, i inclou propostes d'actuació durant un episodi d'aquest tipus i a posteriori.

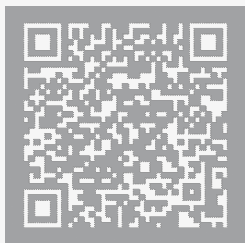
Recursos Audiovisuals

Campanya "Héroes del patio"

Save The Children

Save The Children, amb la col·laboració de la cadena de TV "Crimen + Investigación", ha llençat una campanya contra l'assetjament escolar basada en 4 vídeos a mode de capítols d'una sèrie audiovisual, "Héroes del patio". Aquests 4 vídeos recorden que hi ha maneres d'evitar l'assetjament o defensar a qui el pateix, i ho evidencia amb 4 poders que tenen aquests "herois del pati". La idea central és posar de manifest que tots tenim aquests poders i que els podem posar en pràctica per fer front a aquestes situacions.

Llista de reproducció de Youtube #SuperemelBullying:

Associació SEER

L'Associació SEER ha creat una llista de Youtube que recopila diferents recursos audiovisuals que poden ser d'utilitat davant de situacions que poden generar situacions d'assetjament. Els vídeos d'aquesta llista són diversos i es van renovant amb el temps. A continuació en destaquem dos: una pel·lícula i una càpsula d'educació emocional.

Curt "For the birds"

Pixar, 2000

Aquest curt d'animació és interessant per reflexionar sobre qüestions que poden afectar el *bullying*, com per exemple: El clima d'aula o grup afavoreix l'assetjament? Els agressors estan bé? Observeu les expressions dels ocells. Perquè ho fan? Ens fiquem amb la diferència? Per què? També podem centrar-nos en l'ocell diferent. Quina actitud té? També destaca el fet que afecta a tots els components del grup, la responsabilitat individual de tothom, o les conseqüències personals i disciplinàries per a qui agafa rol d'agressor.

"Bullying i educació emocional"

Associació SEER

Es tracta d'una càpsula d'educació emocional en format vídeo amb les següents idees clau: conscienciar -el *bullying* és greu, no a la violència de cap tipus, relacions saludables, aturar qualsevol tipus d'agressions-; l'espectador/a, quan hi ha una agressió i més en un tema de *bullying*, no pot estar en una posició neutra: o ajuda a la convivència o ajuda a l'agressió; i reparar, incloure, acollir amb tots els elements del *bullying*.

Encuentra más recursos en...

www.salutieducacioemocional.com

www.pdabullying.com

PDA BULLYING

 SEER
Salut i Educació Emocional

Equip SEER

@EquipSEER

@EquipSEER

Salut i Educació
Emocional

